

Het wassen en opmaak van een knipmuts rond 1900

Benodigdheden:

- Ijzergaren
- Rijststijfsel (Crack Free)
- Plooibout
- Plooiraad
- Plooi
- Pennetjes
- Lathondraad
- Kleine kniptang
- Kleine knijptang
- Strijkijzer en strijkplank
- Emmer
- Wasmiddel voor witte was
- Pan voor het aanmaken van stijfsel
- Wit ijzergaren en dun wit garen
- Schaar
- Witte (dunne) handschoenen

Knipmuts uit elkaar halen en wassen!

knipmutsen wassen:

Voor je begint moet je eerst tellen hoeveel plooien er aan de achterkant van de muts zitten en hoe lang de plooirand aan de voorkant van de muts is.

Muts uit elkaar tornen en repareren waar het nodig is.

Wassen:

Eerst uitspoelen om de meeste stijfsel te verwijderen.

Een ruim sopje maken met heet water, niet kokend!

Stof in het sopje doen; als het sop van kleur verandert, dan een schoon sop maken en de stof daar weer in doen.

Een hele nacht laten trekken; als het nog niet schoon is, dan nogmaals een nacht in een nieuw sop laten trekken.

Als de muts schoon is, dan uitspoelen en laten drogen.

Daarna begint het stijven.

Stijven:

Het kant aan de achterzijde en de versteviging met een rijgsteek aan de bovenkant aan elkaar naaien, daarna de versteviging van de blauwe tule er ook met een rijgsteek aan naaien. (Bij de volgende wasbeurt kun je dit zo laten zitten, alleen de eerste keer doe je dit.) Daarna alleen de blauwe tule verwijderen.

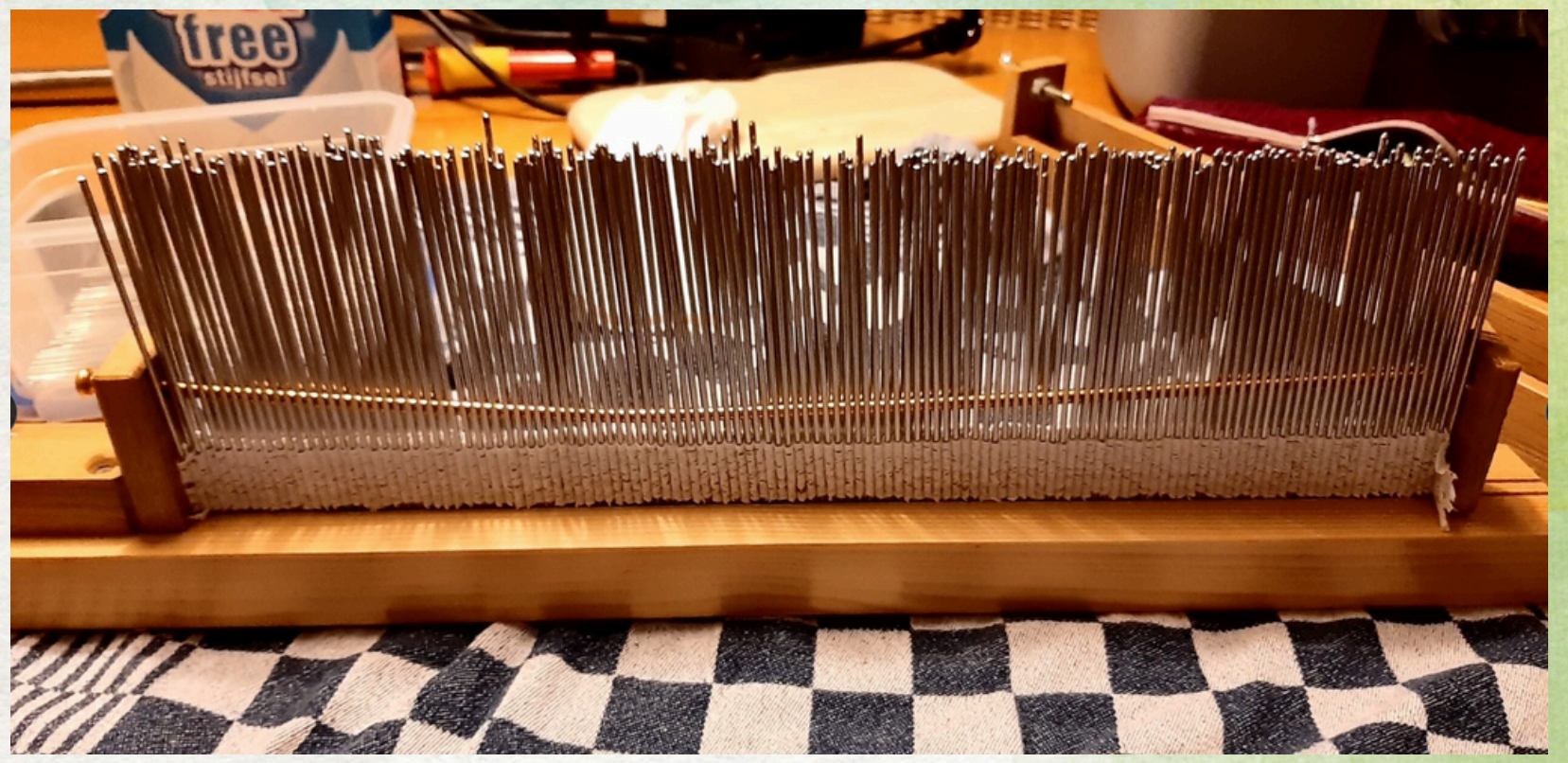
- Alles twee keer stijven, tussendoor laten drogen.
- Stijfsel aanmaken met 1 liter water en 120 gram stijfsel. (Dit is voor drie mutsjes.)
- Aanmaken met koud water tot een glad papje, 500 cc kokend water langzaam toevoegen en daarna de rest van het koude water toevoegen.

Alles twee keer stijven en tussendoor laten drogen. Als alles goed droog is, de versteviging van de blauwe tule met een rijgsteek aan de achterkant vastnaaien. Nogmaals stijven met koud stijfsel en goed laten drogen. Eventueel met de föhn.

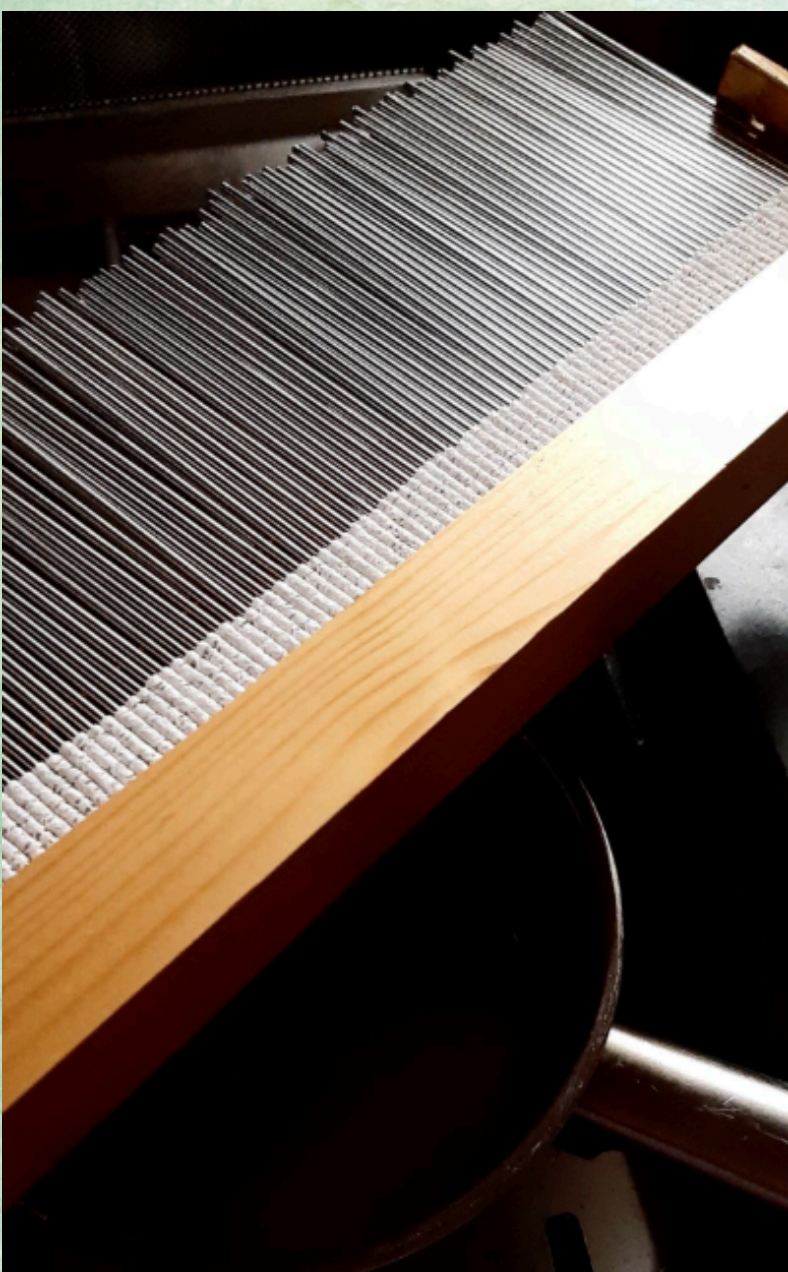
Strijken:

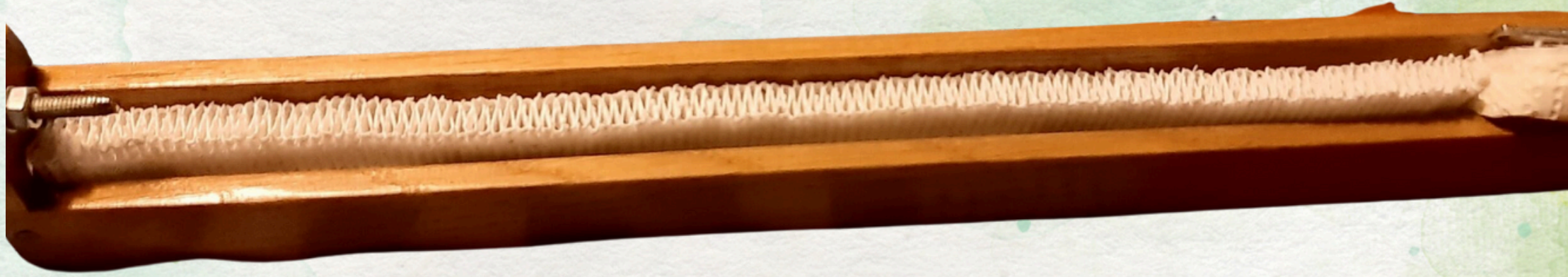
In de lengte richting strijken: Zorg dat er geen lubbers aankomen. Zo ook de plooi band van de voorkant behandelen met het stijven.

Als alles gesteven is dan de blauwe tule met een rijgsteek aan de kant bevestigen, alleen de blauwe tule bij de volgende wasbeurt verwijderen en alles nog een keer strijken.

De plooirand voor, in het plooirzaam plooien met de pennetjes, zorg dat het band er strak en recht inzit. Tegen de zijkant, onderkant van het plooirzaam aanwerken. Voor- en achterkant vastzetten met spelden. Als de rand op het plooirzaam zit, dan ga je de plooirand die op het plooirzaam zit stomen. Dit doe je om het kant weer vochtig te maken. Een nacht laten drogen of met de föhn drogen. Zorg dat het kant goed droog is en de pennetjes moeten los zitten, daarna voorzichtig de pennetjes verwijderen.

De voorkant (Plooirand) in een mal zetten. De plooien één voor één aan het lathondraad zetten, eerste en de laatste plooï los laten.

Voor het vastzetten van de plooirand heb je drie en een half keer de lengte van het plooirzaam aan garen nodig. (Dik naaigaren) De eerste en de laatste plooï open laten, bij het beginnen een draad van ongeveer 30 cm vrijlaten en dan de plooien één voor één stevig aan het lathondraad zetten. Als dit gedaan is, de draad niet afknippen maar laten zitten. De lathondraad met een tang eerst naar beneden en dan naar achteren buigen, eerst afmeten wat de lengte is die je nodig hebt voor het naar achteren buigen. Buigen op maat van de plooien van de muts en dan op maat knippen met een tang. De laatste twee plooien vastzetten.

De achterkant van de plooirand in elkaar drukken (iets platter maken, in een V-vorm) en met een tang de plooien met de rest van het garen aan elkaar naaien. Aan de achterkant door de eerste plooi schuin naar voren door drie plooien steken en dan weer schuin naar achteren (een plooi terug). De volgende drie plooien aan elkaar zetten en weer een plooi terug; zo ga je de hele rand afmaken. De draad stevig aantrekken, maar de rand niet in elkaar trekken.

Zorg dat je de rand niet plat of in elkaar drukt.

Voordat je gaat plooien, eerst het zwarte keeperband aan de voorkant van de muts zetten (aan de binnenkant van het mutsje).

Plooien achterkant muts:

Afspelden bij de schuif, achterkant verdelen in zes gelijke stukjes en goed afspelden.

De blauwe tule de helft verdelen, dan vanaf het midden een hele lengte plus een halve lengte van de lengte van de schuif afmeten op de blauwe tule zowel links als rechts van het midden. Wat je overhoudt weer delen, zodat de tule ook in zes stukken verdeeld is. In het midden zijn de twee stukken kleiner dan aan de zijkanten.

De goede kanten op elkaar leggen. Mutsje van je af en het kant naar je toe. Bovenhandse rijgsteek. Van speld tot speld rimpelen en bij de spelden vastzetten met drie steken en zo ook de volgende stukjes tule aan het mutsje rijgen. De zoom aan de zijkanten naar binnen vastzetten. Als dit gedaan is, dan de tule per stukje verdelen en stevig aan elkaar naaien met een dubbele dunne draad. Bij de schuifjes een kleine opening maken, zodat de linten erdoor kunnen. Als de muts te veel in elkaar rolt even met een warme plooibout iets plooien (Op de bloem plooien), dan eerste aan de voorkant het plooiband vastnaaien.

Aan de voorkant de zwarte band op het mutsje naaien, het midden opzoeken en vast spelden naar de zijkant, met dun wit garen de eerste steek vastzetten, dan twee rijgsteken door alleen de zwarte band en dan een steek door het hele muts. Dan weer twee steken alleen de zwaarteband en zo alles vast rijgen, als je alles door en door aan elkaar vastnaait, aat de muts wippen tijdens het dragen.

Van de plooirand het midden opzoeken en dit doe je ook bij het mutsje. Vijf centimeter van de onderkant vrijlaten. De plooirand op het mutsje spelden (goed verdelen) en de spelden van voren naar achteren door het mutsje en het plooi band steken. Pas op voor het prikken! Aan de voorkant een stukje vrijlaten! Het begin van het mutsje naar binnen vouwen om de plooirand en vastzetten met spelden, dan op de eerste plooi aanhechten en de naald van voor naar achter door het mutsje en de plooi steken. Drie of vier plooiën verder weer terug naar de bovenkant. Eén plooi terug, dan weer door voorkant en muts naar achteren. Drie plooiën verder weer terug naar de voorkant. Zo de muts aan de plooirand vastzetten. Losjes eraan naaien.

De plooien aan de achterkant plooien met een goede warme plooibout (als het mogelijk is) op de bloem plooien. Eerst de plooien aan de goede kant met de hand en vingers het kant in de goede vorm drukken (pas op dat je vingers niet verbrandt!), dan de achterkant. Als laatste een draad door de plooien naaien om de plooien vast te zetten. De draad aan de achterzijde een derde van de bovenkant door de plooi naaien. (iets opnemen) Zo de draad door alle plooien, niet te strak aantrekken. Het moet iets uitwaaien. De muts omdraaien en aan de goede kant drie of vier centimeter van onderen door de plooi naaien. Vingers in de plooi houden en over de vingers heen steken, dit ook niet te strak houden. De buitenste plooien aan de onderkant vastzetten aan de volgende plooi, zodat deze niet kan omkrullen.

Tekst aangeleverd door:
Mevr H Kapers.

